

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 29

Fylke: Nord-Trøndelag.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Overhalla.

Emne: Julenissen.

Bygdelag: Overhalla.

Oppskr. av: Joh.s Fuglår,
Fredriksbergsgate 18, Namsos.
(adresse):

Gard:

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Etter samråd med min hustru.

SVAR

1. Selve julenissen som nisse forövrig er ikke Namdaling. Han har kommet med eventyrene, julekortene o.s.v. Nu har den gått sålenge at den har fått hjemstavn.

2. At julenissen bringer julegaver er av forholdåvis ny datum. Han får ingen betaling for sitt besök.

3. Det er ingen bestemt som agerer julenisse. Men det bör helst være et menneske ~~xxx~~ med noe tategaver. Störrelsen har ingen ting å si.

4. Utstyret er oftest en fotsid og videst mulig frakke. Kvitt skjegg og hår, gjerne rød topplue hvis sådan kan skaffes. I mangel derav en stor - helst noe for stor - skinnlue.

Forövrig ingen fast regel, hovedsaken er å være utklett så barna ikke kjenner igjen vedkommende.

5. Brukes maske er det en kjøpt pappmaske med stor næse, stort skjegg o.s.v. Det hele er helt åmprovisert og beror på fantasi og tilgjengelige kleplagg, vel nærmest ~~et~~ forsök på å lopiære eventyrenes tegninger.

6. Has ikke maske nöyer en seg med sotstriper o. a.

7. Utdelingen består som regel av smågodter i poser.

Julenissen opptrer oftest i juleselskaper, juletreffester for barn o. l. I hjemmet er han ytterst skjelden. Gaverne utdeles her ved å legges under juletreet med påsatt merkelapper.

8. Såvel julenissen som selve nissen er forholdsvis nye fremtoninger her i bygdene. Disse underlige vesener som oppholder seg i fjös og staldog andre mørke rom kaldtes "småkaillan", de "underjordiske" og kanskje tildels "tuf-

2

ten", "tuftkaillen" kanskje også "tussen". De fletter enkelte hester får i manet (i fakset) hetter således "tussflette". En slik hest er bestandig feit.

Jeg har ikke opplevd at der sattes mat ut til nissen - eller noen annen - julekvelden, men har hørt snakk om det. Det er såvidt skjønnes meget lange side.

9. Ukjent.

Namsos 7.1.1951,

J. Petuglär

5133

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING